

4037219 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร)

คำสำคัญ : การตรวจเต้านมด้วยตนเอง/มะเร็งเต้านม /แกนนำสาธารณสุขประจำครอบครัว

องค สักดิ์ตระกูล : การประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรคในการส่งเสริมพฤติกรรมตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

(THE APPLICATION OF THE PROTECTION MOTIVATION THEORY TO PROMOTE BREAST SELF-EXAMINATION AMONG EARLY ADULTHOOD FEMALES IN MUENG DISTRICT, NAKHONRATCHASIMA PROVINCE).คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ :

เฉลิมพล ดันสกุล กศม., ศ.ค., รุ่งโรจน์ พุ่มรีว M.P.H., Ph.D., จารุวรรณ เหมะธร ศค.ม., M.P.H
194 หน้า. ISBN 974-664-071-2

มะเร็งเต้านมเป็นโรคหนึ่งที่ถูกคามสุขภาพของสตรี พบมากเป็นอันดับ 2 รองจากมะเร็งปากมดลูก เป็นสาเหตุการตายที่สำคัญของประเทศไทย ทั้งที่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ถ้าเป็นมะเร็งในระยะเริ่มแรกและการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างถูกต้อง และสม่ำเสมอ สามารถป้องกันมะเร็งเต้านมในระยะรุนแรงได้ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษา ในการส่งเสริมพฤติกรรมตรวจเต้านมด้วยตนเองของ สตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรคร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม มาเป็นแนวทางกำหนดกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย การบรรยาย ประกอบสไลด์ การใช้ตัวแบบ กระบวนการกลุ่ม การสาธิต-ฝึกปฏิบัติ และการกระตุ้นเตือนจากแกนนำสาธารณสุขประจำครอบครัว กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีที่มีอายุ ระหว่าง 20-40 ปี จำนวน 102 คน เป็นกลุ่มทดลอง 50 คน กลุ่มเปรียบเทียบ 52 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมสุขศึกษาจากผู้วิจัย เวลาในการศึกษา 15 สัปดาห์ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ครั้ง คือ ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง 2 ครั้ง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Student's t-test และ Paired Samples t-test

ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ การรับรู้ความรุนแรง การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านม ความคาดหวังในความสามารถของตนเอง ความคาดหวังในประสิทธิผลของการตอบสนองต่อพฤติกรรมตรวจเต้านมด้วยตนเอง และมีพฤติกรรมตรวจเต้านมด้วยตนเองดีขึ้นก่อนการทดลองและดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.001$) โปรแกรมสุขศึกษานี้สามารถสร้างแรงจูงใจเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งเต้านม และการมีพฤติกรรมตรวจเต้านมด้วยตนเองที่ถูกต้องและสม่ำเสมอสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพอื่น ๆ ในชุมชนต่อไป